

Kultrummet

Det allerhelligste

I den første afdeling, som målte 40 alen lang, befandt sig de tre vidunderligste og af alle mennesker lovpriste værker: kandelaberen, skuebrødsbordet og røgelsesaltret. De syv lamper – så mange forgreninger var der nemlig på kandelaberen – repræsenterer planeterne, mens de tolv brød på bordet symboliserede dyrekredsen og året. Røgelsesaltret tilkendegav ved de tretten former for røgelse, som dækkede det, og som var hentet fra havet, fra den beboede og den ubeboede del af jorden, at alt er fra Gud og til Gud. Den inderste del af tempelrummet var tyve alen lang, og den var adskilt fra den yderste del ved et forhæng. Herinde var der slet ingen ting; ingen måtte betræde dette sted, besmitte det ved berøring eller så meget som kaste et blik derind; det kaldtes det Allerhelligste.

(Josefus, Den jødiske krig, 5.5, ca. 75 e.Kr., oversat af Erling Harsberg)

Kultstatuen

Der er også en anden forunderlig ting ved statuen: Hvis man står lige foran og betragter den, ser den på én, og når man flytter sig, følger blikket med. Og hvis der en anden, der betragter den fra en anden vinkel, vil der ske præcis det samme for ham.

(Lukian, Den syriske gudinde 32, 2. årh. e.Kr., oversat af George Hinge)

Mithras

Ved ceremonierne indvier perserne derfor også de nye i kulten i sjælenes nedstigning i dybet og opstigning derfra igen, idet de kalder stedet for en hule. ”Allerførst”, fortæller Eubulos, ”indviede Zoroaster en naturlig hule i de nærliggende bjerge i Persien, med frodig vegetation og kildevæld, til ære for Mithras, altings skaber og fader, idet hulen er et billede på kosmos, som Mithras skabte; og de ting, der er placeret derinde i rette indbyrdes afstand, er symboler på de kosmiske himmellegemer og himmelregioner. Men senere”, fortsætter Eubolos, ”da Mithras også havde vundet indpas hos de andre, lærte han de hemmelige ceremonier fra sig i huler og grotter, hvad enten de nu var naturlige eller kunstige.

(Porfyrios, Om nymfernes hule 6, ca. 270 e.Kr.)